

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1 Macro-dilemma's

1 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Door de recessie krijgt de overheid minder belastingontvangsten, hierdoor neemt het overheidstekort toe. Om de begrotingsafpraak na te komen moeten regeringen bezuinigen / de belastingtarieven verhogen. 1
- Hierdoor nemen de bestedingen / neemt de effectieve vraag af en daalt het bbp verder, waardoor de recessie groter wordt. 1

2 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Door anticyclisch begrotingsbeleid in andere EMU-landen stijgt het bbp in die landen, waardoor (de consumptie en) de import van die landen zullen toenemen. 1
- Daardoor kan Nederland meer exporteren en produceren waardoor het bbp in Nederland ook zal toenemen. 1

3 maximumscore 3

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Een deel van de overheidsbestedingen van andere EMU-landen komt via hun import terecht in Nederland. Hierdoor stijgen de productie en het inkomen in Nederland. De belastingopbrengsten hiervan verbeteren het Nederlandse overheidssaldo. 2
- Als andere EMU-landen anticyclisch begrotingsbeleid gaan voeren zullen zij de belastingen verlagen of de uitgaven verhogen waardoor het overheidssaldo verslechtert. 1

Vraag	Antwoord	Scores
4	maximumscore 2	
	Een voorbeeld van een juist antwoord is:	
	Door anticyclisch begrotingsbeleid zullen overheden nu lenen. Deze leningen / rentebetalingen worden in de toekomst afbetaald.	1
	In de toekomst hebben overheden minder te besteden aan goederen / diensten / salarissen, waardoor de overheidsbestedingen zullen afnemen.	1
	of	
	Door anticyclisch begrotingsbeleid zullen de bestedingen in het land toenemen, waardoor de productie stijgt.	1
	Door het toegenomen bbp zal de overheid in de toekomst meer belastingen ontvangen, waardoor de overheidsbestedingen zullen toenemen.	1
5	maximumscore 2	
	(1) stijgt	
	(2) toe	
	(3) daling	
	(4) verder stijgt	
	indien vier antwoorden juist	2
	indien drie antwoorden juist	1
	indien minder dan drie antwoorden juist	0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2 Neem accijns met een korreltje suiker

6 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Overmatige suikerconsumptie (met diabetes / overgewicht / tandbederf tot gevolg) leidt tot hogere zorgkosten. 1
- Deze kosten worden niet (of slechts gedeeltelijk) door de suikerconsumenten zelf betaald. 1

7 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

Gemiddelde suikerconsumptie:

$$\frac{1,5 \text{ pond per persoon}}{6\%} \times 94\% = 23,5 \text{ pond suiker per persoon}$$

8 maximumscore 2

grafiek 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

Bij de lage inkomens in grafiek 2 ontstaat er bij eenzelfde prijsverandering een relatief grotere hoeveelheidsverandering dan bij hoge inkomens.

Dan is de vraag naar suiker prijselastischer voor de lage inkomens.

Opmerking

0 of 2 scorepunten toekennen

9 maximumscore 3

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- berekening nieuwe evenwichtsprijs: $1,5P - 7 = -0,5P + 5 \rightarrow P = 6$
nieuwe evenwichtshoeveelheid: $Q = 1,5 \times 6 - 7 \rightarrow Q = 2$ 1
- oude evenwichtshoeveelheid: $Q = 1,5 \times 4,50 - 4 \rightarrow Q = 2,75$ 1
- procentuele afname: $(2 - 2,75) / 2,75 \times 100\% = -27,3\%$
(De doelstelling wordt dus bereikt.) 1

10 maximumscore 3

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- oppervlak consumentensurplus: ABC 1
- oppervlak producentensurplus: HIJ of BCD 1
- oppervlak accijnsopbrengst: BCIH of DCIJ 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 3 Vraag en aanbod van aandelen

11 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Door de dalende aandelenkoersen daalt het vermogen van consumenten. Hierdoor zal het consumentenvertrouwen verslechteren. 1
- Hierdoor gaan consumenten / bedrijven minder besteden, waardoor de productie zal dalen. 1

12 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- De Fed heeft de rente verhoogd; zo wordt sparen gestimuleerd / lenen afgeremd. 1
- Hierdoor dalen de binnenlandse bestedingen, waardoor de inflatie zal afnemen. 1

13 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Een hogere / lagere rente leidt tot meer / minder sparen (of minder / meer lenen), waardoor de bestedingen afnemen / toenemen en de winstverwachting van bedrijven zal dalen / stijgen. 1
- Hierdoor zal de vraag naar aandelen van deze bedrijven dalen / stijgen. Dit leidt tot een daling / stijging van de aandelenkoersen. 1

14 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Een hogere / lagere rente leidt tot hogere / lagere bedrijfskosten. 1
- Dit leidt tot een daling / stijging van de investeringen in kapitaalgoederen, waardoor de productiecapaciteit zal dalen / stijgen. 1

15 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- aankoop: $4.000 \times 149,40 + 6.000 \times 14,61$ \$ 685.260
- verkoop: $4.000 \times 187,50 + 6.000 \times 18,32$ \$ 859.920
- winst \$ 174.660 1
- winst in procenten van aankoop:
\$ 174.660 / \$ 685.260 x 100% = 25,49% 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 4 Verzekeraar neemt geen risico

16 maximumscore 2

- (1) verplichte
- (2) oligopolistische markt
- (3) onvolkomen
- (4) kostenvoordeel

indien (1) en (4) juist 1
indien (2) en (3) juist 1

17 maximumscore 2

Een voorbeeld van juist antwoord is:

- Zorgverzekeraar A heeft een groter marktaandeel en kan daardoor de constante kosten van de campagne over meer klanten verspreiden, waardoor de gemiddelde constante kosten (voor A) lager zijn. 1
- Hierdoor is de kostprijs bij verzekeraar A lager. Als zorgverzekeraar A geen campagne voert en zorgverzekeraar C wel, dan zal zorgverzekeraar C studenten winnen (+9%), maar minder als zorgverzekeraar C geen campagne voert en zorgverzekeraar A wel (+10%). 1

18 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- De dominante strategie van verzekeraar A is campagne voeren, omdat $+10\% > 0\%$ en $-1\% > -5\%$.
De dominante strategie van verzekeraar C is ook campagne voeren, omdat $+9\% > 0\%$ en $-1\% > -6\%$. 1
- Het (Nash-)evenwicht is dat beide campagne voeren. Ze komen hierdoor in een suboptimale uitkomst / 0% ; $0\% > -1\%$; -1% dus er is sprake van een gevangenendilemma. 1

19 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

- De acceptatieplicht kan ertoe leiden dat de ene verzekeraar relatief veel slechte risico's heeft, terwijl andere verzekeraars juist relatief veel goede risico's hebben. 1
- Door het vereveningsfonds worden deze verschillen aan schade-uitkeringen verminderd / wordt voorkomen dat verzekeraars met alleen maar slechte risico's failliet gaan. 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

20 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

- Door doelgroepencampagne probeert de verzekeraar vooral goede risico's, zoals studenten aan te trekken. 1
- Door relatief meer goede risico's valt een deel van de vergoeding vanuit het vereveningsfonds weg, waardoor doelgroepencampagne financieel minder voordeel oplevert. 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 5 Economisch beleid

21 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een positief marktsentiment, want door het aangekondigde beleid zal het consumenten- of producentenvertrouwen toenemen.

22 maximumscore 3

- a: 5 (investeringen in infrastructuur)
- b: 1 (belastingverlaging)
- c: 2 (besteedbaar inkomen stijgt)
- d: 6 (particuliere consumptie stijgt)
- e: 3 (binnenlandse bestedingen stijgen)
- f: 4 (grenzen productiecapaciteit bereikt)

indien alle zes antwoorden juist	3
indien vijf of vier antwoorden juist	2
indien drie of twee antwoorden juist	1
indien een of geen antwoord juist	0

23 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Het overheidstekort leidt tot een toename van de overheidsschuld die toekomstige verplichtingen (rentelasten en aflossing) veroorzaakt. 1
- Deze verplichtingen moeten (uiteindelijk) met toekomstige belastingontvangsten worden betaald. 1

24 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- schijf 1 = \$ 44.725 x 0,20 = \$ 8.945
 schijf 2 = (\$ 50.000 – \$ 44.725) x 0,24 = \$ 1.266
 totale belasting van de schijven = \$ 8.945 + \$ 1.266 = \$ 10.211 1
- totale verschuldigde belasting =
 \$ 10.211 – \$ 1.350 (heffingskorting) = \$ 8.861 1

Vraag	Antwoord	Scores
25 maximumscore 3		
	Een juist antwoord bevat:	
	- het correct berekenen van het oude en nieuwe belastingbedrag. - het correct berekenen van de gemiddelde belastingtarieven. - het correct berekenen van het verschil in procentpunten.	1 1 1
	Een voorbeeld van een juiste berekening is:	
	- oud belastingbedrag: $\\$ 40.000 \times 0,32 = \\$ 12.800$ $\\$ 12.800 - \\$ 1.250 = \\$ 11.550$ nieuw belastingbedrag: $\\$ 40.000 \times 0,20 = \\$ 8.000$ $\\$ 8.000 - \\$ 2.375 = \\$ 5.625$ - oud gemiddeld belastingtarief: $\\$ 11.550 / \\$ 40.000 \times 100\% = 28,9\%$ nieuw gemiddeld belastingtarief: $\\$ 5.625 / \\$ 40.000 \times 100\% = 14,1\%$ - het verschil in procentpunten: $28,9\% - 14,1\% = 14,8$ procentpunten-daling.	 1 1 1
26 maximumscore 2		
	Een voorbeeld van een juist antwoord is:	
	- Door de verhoging van de heffingskorting betalen de lagere inkomens in verhouding minder belasting dan de hogere inkomens (waardoor de inkomensverschillen kleiner worden). - Hierdoor is er sprake van een nivellerend effect.	 1 1
	<i>Opmerking</i>	
	<i>Een juiste uitleg is voorwaardelijk voor de toekenning van het tweede scorepunt.</i>	
27 maximumscore 2		
	Een voorbeeld van een juist antwoord is:	
	- Door de belastingverlaging stijgt het besteedbaar inkomen, waardoor de effectieve vraag stijgt. - Door de stijgende vraag zal de productie gaan stijgen en neemt de vraag naar arbeid toe.	 1 1

Bronvermeldingen

Tabellen, grafieken en teksten

bron

Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2025